Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i – K?sa Form

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i – K?sa Form*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33285

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i - K?sa Form (YEKRÖ-K), orijinali 60 maddelik olan Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i'nin k?salt?lm??, 24 maddelik Türkçe bir uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, bireylerin ebeveynleri taraf?ndan alg?lanan kabul ve reddedilme düzeylerini yeti?kinlik döneminde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle ebeveyn tutumlar?n?n psikolojik uyum üzerindeki uzun vadeli etkilerini inceleyen ara?t?rmalar için kritik bir araçt?r ve hem anne hem de baba için ayr? formlar sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i, Ebeveyn Kabul-Red Teorisi, psikometri, uyarlama, k?sa form, güvenirlik, ebeveynlik.

Yazarlar

Meryem Dedeler, Emine Akün, Ay?egül Durak-Bat?gün

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yeti?kin bireylerin çocukluk ve ergenlik dönemlerinde ebeveynlerinden alg?lad?klar? kabul ve reddedilme düzeylerini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. K?sa formun geli?tirilmesi, uzun versiyona k?yasla daha pratik bir uygulama imkan? sunarak özellikle geni? örneklemlerle yap?lan ara?t?rmalarda zaman tasarrufu sa?lamay? hedeflemi?tir. Ölçek, hem anneye hem de babaya yönelik alg?lar? ayr? ayr? de?erlendirme imkan? sunarak ebeveyn tutumlar?ndaki farkl?l?klar?n etkisini analiz etmeye olanak tan?r.

Ölçek, Ebeveyn Kabul-Red Teorisi (EKRÖ) çerçevesinde, ebeveyn davran??lar?n?n yeti?kinlikteki psikolojik sonuçlar?n? de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Bu sayede, ebeveyn tutumlar?n?n bireyin benlik sayg?s?, duygusal düzenleme ve ki?ileraras? ili?kiler üzerindeki etkileri incelenebilir.

Yap?

Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i - K?sa Form, ebeveynlik tutumlar?n?n temel boyutlar? olan kabul ve reddetme alg?s?n? ölçer. Kabul boyutu, sevgi, ?efkat ve destekleyici davran??lar? içerirken; reddetme boyutu, dü?manl?k, ihmal, farkl?la?mam?? red ve kay?ts?zl??? kapsar. Ölçek, bu alg?lar?n yeti?kinlik dönemindeki psikolojik sa?l??a etkilerini ara?t?rmay? sa?layan çok boyutlu bir yap? sunar. Ölçe?in k?sa formunun da orijinal uzun formun temel alt boyutlar?n? temsil etmesi beklenmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas?nda, geçerlik çal??malar? detayl? olarak sunulmu?tur. Yap? geçerli?inin incelenmesi amac?yla genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?l?r. Adaptasyon çal??mas? (Dedeler ve ark., 2017) kapsam?nda, ölçe?in teorik yap?s?n?n Türkçe kültürüne uygunlu?unu ve maddelerin beklenen alt boyutlara da??l?m?n? gösteren kan?tlar sunulmu?tur, ancak kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir.

K?sa formun geçerli?i, orijinal uzun formun ölçtü?ü yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösteren korelasyon analizleri ile de desteklenmi?tir. Bu analizler, k?sa formun yeti?kinlerde ebeveyn kabul ve reddini ölçme kapasitesinin güçlü oldu?unu i?aret etmektedir. Ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?u varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, çe?itli istatistiksel yöntemlerle kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir. Güvenirlik analizleri, tüm ölçek ve alt ölçekler için yap?lm?? olup, elde edilen sonuçlar ölçe?in yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu göstermektedir:

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Yeti?kin EKRÖ/K Anne Formunun iç tutarl?k katsay?lar? 0.75 ile 0.92 aras?nda de?i?mektedir. Baba Formunun iç tutarl?k katsay?lar? ise daha yüksek olup, 0.85 ile 0.96 aras?nda saptanm??t?r. Bu katsay?lar, ölçe?in içsel olarak tutarl? oldu?unu gösterir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Anne Formu için katsay?lar 0.40 ile 0.83 aras?nda, Baba Formu için ise 0.86 ile 0.96 aras?nda de?i?mektedir. Baba Formu, zaman içinde yap?lan ölçümlerde daha yüksek bir stabilite sa?lam??t?r.
Madde Toplam Korelasyonlar?: Anne Formunda madde toplam korelasyon aral??? 0.45 ile 0.82 aras?nda, Baba Formunda ise 0.50 ile 0.92 aras?nda de?i?mektedir. Bu sonuçlar, maddelerin genel yap?ya önemli katk?lar sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.
?ki Yar?m Güvenirli?i: Ölçe?in iki yar?m güvenirli?i de hesaplanm??t?r. Anne Formunun iki yar?m güvenirli?i 0.88 ve Baba Formunun iki yar?m güvenirli?i ise 0.94 olarak bulunmu?tur.

Bu güvenirlik analizleri, Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i - K?sa Form'un psikometrik aç?dan sa?lam bir araç oldu?unu göstermektedir. Özellikle Baba Formunun güvenirlik katsay?lar?, literatürdeki kabul edilebilir standartlar?n oldukça üzerindedir.

Faktör Analizi

Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla uyarlama çal??mas?nda faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. K?sa formun geli?tirilme süreci, orijinal ölçe?in teorik olarak beklenen çok boyutlu yap?s?n?n (kabul ve reddetmenin alt boyutlar?) Türkçe örneklemde de korundu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Elde edilen faktör yap?lar?, k?sa formun 24 maddesinin, ebeveyn kabul ve reddi boyutlar?n? temsil eden alt ölçeklere ayr?ld???n? do?rulam??t?r. Bu ayr?m, ölçe?in temel psikolojik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde yans?tt???n? ve kültürel adaptasyonun yap?sal bütünlü?ü korudu?unu kan?tlamaktad?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i'nin k?salt?lm?? versiyonudur. Toplam 24 maddeden olu?maktad?r (orijinal uzun form 60 maddedir).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler

Age Group: Yeti?kinlik dönemi

Population Details: Türk örneklemi üzerinde psikometrik özellikleri test edilmi?tir.

Test Methodology: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (1= hiçbir zaman do?ru de?il - 4= hemen hemen her zaman do?ru).

Anahtar Kelimeler

YEKRÖ-K, ebeveyn kabulü, ebeveyn reddi, psikolojik test, yeti?kinlik, Cronbach alfa, test uyarlamas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: mrymddlr@gmail.com

Correspondence Address: Meryem Dedeler (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?leti?im: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri konusunda sorumlu yazar Meryem Dedeler ile mrymddlr@gmail.com adresi üzerinden irtibat kurulmas? tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yetiskin-ebeveyn-kabul-red-olcegi-kisa-form-toad.pdf

Kaynakça

Dedeler, M., Akün, E., ve Durak-Bat?gün, A. (2017). Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i - K?sa Form'un uyarlama çal??mas?. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 30, 181-193. DOI:10.5350/DAJPN2017300302

Yeti?kin Ebeveyn Kabul-Red Ölçe?i - K?sa Form Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelere eri?im ve tam ölçek yap?s? için ilgili makaleye (Dedeler, Akün ve Durak-Bat?gün, 2017) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM